

Farg'ona haqiqati

Ijtimoiy-siyosiy, ma'naviy-ma'rifiy gazeta

<http://farhaqiqat.uz/>

t.me/farhaqiqati

ФАРМОНГА ШАРХ

МАМЛАКАТ ИЖТИМОЙ-СИЁСИЙ ҲАЁТИГА ОИД

МУҲИМ ҲУЖЖАТ

Шу йил 2 февраль куни мамлакатимиз ижтимоий-сиёсий ҳаётига оид муҳим ҳужжат қабул қилинди. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Маҳаллий давлат ҳокимияти органлари фаолиятининг самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони, қайд этиш лозимки, халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларининг ваколатларини кенгайтириш, уларнинг назорат фаолиятини кучайтиришга қаратилгани билан алоҳида аҳамиятга эга. Мазкур фармон маҳаллий даражада давлат ҳокимиятини трансформация қилишга, том маънода, халқчил тизимни жорий этишга қаратилган сиёсий ислохотларнинг мантқий давоми бўлди.

Барчамизга маълумки, сўнгги йилларда халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларининг ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, аҳолини ижтимоий ҳимоя қилишга оид долзарб масалаларни ҳал қилиш бўйича ваколатлари кенгайтирилиб, халқ ҳокимиятичилигини тўлақонли рўйбга чиқариш борасида кенг қамровли ислохотлар амалга оширилди. Давлат ҳокимиятини халққа янада яқинлаштириш, халқ ҳокимиятичилиги асосларини кучайтириш мақсадида янги тахрирдаги Конституцияга мувофиқ ҳокимлар ва маҳаллий Кенгашларнинг ваколатлари бир-биридан ажратилди. Яна бир муҳим жиҳати, маҳаллий Кенгашларга ҳоким эмас, балки депутатлар орасидан сайланадиган раис бошчилик қилиши белгиланди.

Фармон билан Ўзбекистон маҳаллий бошқаруви тарихида биринчи мартаба маҳаллий давлат ҳокимияти органлари фаолиятини янги модель – "Кучли Кенгаш, ҳисобдор ва ташаббускор ҳоким" тамойили асосида ташкил этиш юзасидан қонунчилик ҳужжатларини такомиллаштиришга қаратилган "йўл харитаси" маъқулланди. Жамият ва давлат ҳаётининг

муҳим масалаларини ҳал этишда ушбу ҳудудда истиқомат қиладиган аҳолининг фикрини инобатга олиш, маҳаллий давлат ҳокимияти вакиллик органларининг ролин ошириш мақсадида таълим, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, шаҳарсозлик, транспорт ва ҳудуднинг инфраструктурасини ривожлантиришга қаратилган 33 та ваколат Кенгашлар ихтиёрига ўтказилиши белгиланди. Бунда ушбу йўналишлардаги муҳим масалаларни ҳал этишда ҳудуд аҳолисининг фикри инобатга олинади. Жамият манфаатларига бевосита дахл қилувчи масалаларни ҳал этишда халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларининг масъулиги янада ошади. Шу билан бирга, ҳокимликларнинг ҳудудни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришдаги ташаббускорлигини оширишга ҳам алоҳида эътибор қаратилади.

Маҳаллий Кенгашлар депутатлари халққа энг яқин бўлган, шу ҳудудда қандай масала ва муаммолар борлигидан, аҳолини қийнаётган, ўйлантираётган муаммолар илдизидан воқиф бўлган вакил ҳисобланади. Уларга янада кенг ваколатлар берилиши, шубҳасиз, депутатларнинг чин маънода халқ вакили сифатида иш олиб боришига замин бўлади.

Маҳаллий Кенгашларнинг фармон билан белгиланган ваколатларига тўхталадиган бўлсак, жумладан, таълим соҳасидаги йўналиш доирасида эндиликда тегишли ҳудудда давлат бوغча ва мактабларини ташкил этиш бўйича қарор айнан маҳаллий Кенгашлар томонидан қабул қилинади. Ҳудуддаги эҳтиёжни ҳар томонлама ўрганган ҳолда, қайси маҳаллада янги мактаб ёки бوغча ташкил этиш, қайси бирини кенгайтириш, қайсисини тугатиш кераклигини аҳоли иродасининг кўзгуси бўлмиш халқ вакиллари ҳал этади.

Бугунги кунда глобал муаммога айланган экологик вазиятдан келиб чиқиб, ҳужжатда атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасида ҳам муҳим масалалар ўрин олди. Унга мувофиқ, атмосфера ҳавосини ифлослантирувчи ёки унга бевосита таъсир кўрсатувчи корхона ва иншоотлар куриладиган жойлар, қиқиндилар кўмиб ташланадиган жойлар халқ вакиллари розилиги билан белгиланади.

Маҳаллий Кенгашлар депутатлари халққа энг яқин бўлган, шу ҳудудда қандай масала ва муаммолар борлигидан, аҳолини қийнаётган, ўйлантираётган муаммолар илдизидан воқиф бўлган вакил ҳисобланади. Уларга янада кенг ваколатлар берилиши, шубҳасиз, депутатларнинг чин маънода халқ вакили сифатида иш олиб боришига замин бўлади.

(Давоми 2-бетда).

БАҒДОДДА НИМА ГАПЛАР?

Яқинда бўлиб ўтган видеоселектор йиғилишида Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев мамлакатнинг бир қатор ҳудудлари қатори Бағдод туманида ҳам 2023 йилда биронта кўп қаватли турар жой биноси қурилиб, фойдаланишга топширилганини танқид қилди. Хўш, нега шундай бўлди?

Рақамларга эътибор беринг, 1991-2020 йиллар оралиғида, яъни 29 йил давомида Бағдодда 7 та 2, 3, 4 қаватли уй қурилган. 2021 йилда эса 61 та беш қаватли уйлари ўз ичига олган шаҳарча бунёд этилди. 2022 йилда атиги битта турар жой қад ростлади ҳолос. 2023 йилда эса...

Холбуки, туманда 59 та маҳалла фуқаролар йиғини, 45 мингдан зиёд оила бўлиб, 220 мингдан зиёд аҳоли яшайди. Айрим хонадонларда икки, уч, ҳатто тўрт оила борлиги маълум. Яна бир рақам: Бағдод туманида атиги 7 минг ёки аҳолининг бор-йўғи 3 фоизигина, халқ тили билан айтсак, "дом"ларда яшайди. Шундан ҳам билса бўладики, аҳолининг турар жойга, айниқса, кўп қаватли ипотека уйларига эҳтиёжи баланд.

– Ҳурматли Президентимиз Бағдод туманида 2023 йилда кўп қаватли уй-жой бинолари қурилмади, деб ҳақли эътироз билдирдилар. Ҳақиқатан ҳам, биронта уй бунёд этилмади, – дейди туман ҳокимининг ўринбосари Акбаржон Тожиёв. – Аслида, ўтган йилда 7 қаватли, 25 хонадонли бино қурилиши режалашганди. Айрим сабаблар туфайли чала қолди. Тадбиркор билан гапладик. Февраль ойи якунигача қад ростлаётган турар жой биноси фойдаланишга топширилди.

Бундан ташқари, бошпанага муҳтож якка-ёғиз, имконияти чекланган аёллар ҳам янги уйлар қурилишини кутишмоқда.

– 2023 йилда туман хотин-қизлар бўлимига уй-жой билан таъминлаш бўйича 13 та мурожаат тушган, – дейди туман ҳокими ўринбосари Тўлқиной Тожиёва. – Улардан бир нафарига Гулистон массивидан яшаш ҳуқуқи асосидаги ордер билан 2 хонали квартира берилди.

Ҳа, 13 нафар аризонидан бир нафарига ордерли хонадон берилди. Тўлқиной Тожиёванинг билдиришича, яна икки нафари тумандан эмас, субсидия асосида Фарғонадан уй олишди.

"Бағдодда қурилмаганидан кейин бошқа жойдан оладида", дегин келади беихтиёр.

Президент танқидидан сўнг туман раҳбарияти янги лойиҳа устида иш бошлади.

– Давлатимиз раҳбарининг ҳақли эътирозидан келиб чиқиб, шу йилнинг ўзида туманда 10 та беш қаватли турар жой биноси қуришни режа қилиб олдик. Ҳозир лойиҳалар аукционга қўйилди, – дейди Акбаржон Тожиёв.

Савол туғилади: қачон аукцион ўтади, қачон қурувчи иш бошлайди, қачон объектлар битади... Холбуки, Бағдодда уй-жой қуришнинг ноёб тажрибаси бор. 2021 йилда Президент ташаббуси билан "Янги Ўзбекистон" турар жойлари қурилиши айнан шу туманда намуна қилиб бошланган. Бугун Гулистон деб аталувчи барча қулайликларга эга шаҳарчадаги 61 та кўп қаватли бинода 2700 дан зиёд аҳоли истиқомат қилмоқда.

– 2022 йили бу ерда 800 дан ортққ, 2023 йилда эса 285 та хонадон сотилди. 2023 йил ноябрь ойига келиб улар тўлиқ сотиб тугатилди, – дейди туман қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалик бўлими бошлиғи Зайлобиддин Хидиров.

– Одамлар мазага қилиб ашяапти. Нимага десангиз, уйлар газ, сув, электр энергияси билан доимо таъминланган, – дейди "Гулистон" МФЙ раиси Фозилжон Ҳалимов. – Агар бу ерда яна уйлар қуриладиган бўлса, одамлар, албатта, бажонидил сотиб олишади.

Бағдод туманида 2024 йилда уйли бўлиш орзусидан одамлар оз эмас.

– Бугун замонавий, шинам турар жойларга одамлар муҳтож. Қани, шунақанги уй бўлса, оламдан деб келаятганлар, барча шароити мавжуд хонадон олам, деб маблағ жамғариб юрганлар бор, – дейди Тўлқиной Тожиёва. – Ижара компенсацияси тўлаб берган аёллар ҳам аслида уйсиз аёллар.

– Ўз хонадоним бўлишини истайман, унга муҳтожлигим бор. Сифатли уй бўлса, ичи кенг, битта оила бемалол жойлаша ҳамма олади, – дейди талабгор Зилола Мирзаева.

– Туман аҳолисининг бошпанага эҳтиёжи роса кўп. Ўзим "дом"да тураман. Ўша жойда ҳам қанчадан қанча одамлар уй ахтарыпти, – дейди яна бир суҳбатдошимиз Ҳамда Тешабоева. – Бир-икки йил ичида Бағдодда кўп қаватли турар жойлар бино бўлганини эшитганим йўқ. Агар қурилса, мен ҳам сотиб олардим.

Бағдодда бугун шунақа гаплар...

Муҳаммадjon ОБИДОВ.
Элёр ОЛИМОВ олган сурат.

« Бугунги сонда:

ВИЗАСИЗ

БОРИЛАДИГАН ДАВЛАТЛАР СОНИ ОРТМОҚДА 2

ҲАЙДАРОБОД

қазинаси 3

ЗАЪФАРОН

зираворлар султони 4

« Танлов

ҚАЙТМАС ЖАМОАНИНГ НАВБАТДАГИ ЛОЙИҲАСИ ҲАМ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЯҚУНЛАНДИ

Танлов голибларини тақдирлаш маросимида хайъат раиси, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги директори Абдусалом Кўчимов сўз олиб, ушбу газета Ўзбекистон ва Хитой муносабатларини янада яхшилашга хизмат қилганини таъкидлади.

Хитой Халқ Республикасининг Ўзбекистондаги элчиси Юй Цюнь эса энди нафақат иқтисодий муносабатлар, балки маънавий, маърифий соҳаларда, жумладан, журналистика борасида янги қўшма лойиҳалар амалга оширилишини билдирди.

Тадбирда, шунингдек, сенатор Фармон Тошев, Ўзбекистон Ташқи ишлар вазирлигининг "Дунё" ахборот агентлиги директори Омонулло Файзиев, академик Нурислом Тўхлиев, Фарғона давлат университети ректори, профессор Баҳодир Шермухаммадов, "Жаҳон адабиёти" журнали бош муҳаррири Аҳмадjon Мелибоев сўзга чиқиб, бу каби танловлар журналистлар ҳамкорлигини янада мустаҳкамлашга хизмат қилаётганини билдирди.

(Давоми 2-бетда).

Нихоят, "Фарғона ҳақиқати" – "Ферганская правда" газеталари тахририятининг "Бир белбоғ – бир йўл"ни куриши, инсониятнинг ягона тақдири ҳамжамиятини барпо этиш: Ўзбекистондан назар" публицистик таҳлилий мақолалар танлови яқунланди. Шу муносабат билан ташкил этилган тадбирда тахририятга 40 га яқин мақолалар келиб тушгани маълум қилинди.

9 ФЕВРАЛЬ — АЛИШЕР НАВОИЙ ТАВАЛЛУД ТОПГАН КУН

Назратнинг ўчмас маёғи

Алишер Навой даҳоси олдда ҳар қанча ҳайрат қилсақ арзийди, миллатимиз тили, адабиёти, санъати, маданияти, шу билан бирга, шор илм-фан соҳасидаги ютуқларида хиссаи эса беқиёс.

Ғазал мулки султони билан ота-онага ҳурмат, уларни эъзозлаш тўғрисидаги фикрларида Шарқ мифологияси таъсири жуда катта.

Ҳажрида зор бўлдим. Толе бўлувчи Зухал (Сатурн, яъни шанба кунининг фитнасиндан юз минг бало хабари аён бўлди).

Ҳажрида зор бўлдим. Толе бўлувчи Зухал (Сатурн, яъни шанба кунининг фитнасиндан юз минг бало хабари аён бўлди).

Ҳажрида зор бўлдим. Толе бўлувчи Зухал (Сатурн, яъни шанба кунининг фитнасиндан юз минг бало хабари аён бўлди).

ВИЗАСИЗ

БОРИЛАДИГАН ДАВЛАТЛАР СЕНИ ОРТМОҚДА

Эндиликда Ўзбекистон фуқаролари учун яна бир Осийе давлати – Бирлашган Араб Амирликларига киришда виза талаб қилинмайди.

Ўтган йилнинг декабрь ойида Эрон ҳукумати ҳам бир томонлама тартибда 32 давлат билан виза режимини бекор қилишни маълум қилган эди.

Эрон виза режимини бекор қилган БAA, Саудия Арабистони, Бахрайни, Перу, Куба, Мексика, Венесуэла,

Босния ва Герцеговина, Сербия, Хорватия, Беларусь каби давлатлар орасида Ўзбекистон ҳам бор.

Мамлакат маданий мерос, хунармандчилик ва туризм вазирлиги ахборотиға кўра, Эрон бутун дунёға эшикларини очмоқда.

Шунингдек, 2023 йилнинг апрель ойида Европа давлати – Черногорияға киришда виза талаб қилинмаслиғи маълум қилинган бўлиб, бу, айниқса, икки мамлакатнинг туризм соҳасида фаолият кўрсатаётган тадбиркорлари учун янги имконият ва муҳим қўлайликлар яратмоқда.

Ҳозирда Ўзбекистон халқи виза расмийлаштирамасдан борадиган мамлакатлар сони 29 таға етди. Яна 33 давлат мамлакатимиз фуқаролари учун соддалаштирилган виза тартибини жорий этган.

Ўзбекистон Global passport power рейтингида 71 ўринға кўтарилди.

ФАКТ ВА ШАРҚ

ЙИЛДА ҚАНЧА ДАРОМАД ҚИЛГАННИГИЗНИ БИЛАСИЗМИ?

Номинал ҳисобланган иш ҳақи – маълум бир давр мобайнида ҳодим томонидан ишлаб чиқарилган маҳсулот (бажарилган иш ёки кўрсатилган хизмат) эвазига иш берувчилар томонидан, амалдаги қонун ҳужжатларига асосланган ҳолда, солиқ ва бошқа тўловларни ўз ичига олувчи ёлланма

2023 йилда вилоятимиз корхона, ташкилот ва муассасаларида ишловчи ҳодимларнинг ўртача ойлик маоши неча сўмини ташкил этди? Қайси соҳа вакилларининг ойлик иш ҳақи юқори ва қимлигини паст кўрсаткичларда шаклланди?

ҳодимнинг меҳнатига ҳақ тўлаш тарзида жисмоний шахсга пул шаклида ҳисобланган даромадлардан иборат эканлигини эслатиб ўтмоқчимиз.

Фарғона вилоти бўйича ўтган йилнинг январь – декабрь ойларида ўртача ойлик иш ҳақи 3 444,9 минг сўмини ташкил этди. Таққослаш учун: 2021 йилда 2 441 минг, 2022 йилда эса 2 892,9 минг сўм бўлган эди.

САНОАТДА ўртача ойлик иш ҳақи 4 057,3 минг сўмини ташкил этиб, аввалги йилға нисбатан 116,9 фоизға ошди. Соҳанинг асосий тармоқлари бўйича энг юқори кўрсаткич тоғ-кон саноати ва тармоқини сув билан таъминлаш, каналлизация тизими, чиқиндиларни йиғиш ва утилизация қилиш, электр, газ, буғ билан таъминлаш ва ҳавони қондициялаш ҳамда ишлаб чиқариш соҳаида кузатилди.

БАНК, СУҒУРТА соҳасида ўртача иш ҳақи 9 695,9 минг сўмға етди. Энг юқори кўрсаткич Қувасойда – 13 013,7 минг, Қўқонда – 11 919,8 минг, Марғилонда – 15 249,8 минг ва Фарғона шаҳрида – 9 329 минг сўм миқдорида шаклланди. Ўзбекистон туманида – 2 375 минг ва Фарғона туманида – 2 077,8 минг сўм билан энг паст кўрсаткич қайд этилди.

СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВА ИЖТИМОЙ ХИЗМАТЛАР Кўрсатиши 2 967,1 минг сўм билан охириги ўринларни банд этди. Соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатишида Риштон (4 365,1 минг сўм), Сўх (4 013,5 минг сўм) юқори, Учкўприк (2 451,2 минг сўм), Қува (2 385,1 минг сўм) ва Тошлоқ (2 353,4 минг сўм) туманлари паст кўрсаткича эришти.

Шаҳар ва туманлар кесимида энг юқори ойлик иш ҳақи Фарғона шаҳрида – 4 879,1 минг сўм, Тошлоқ туманида – 4 661,1 минг ва Қувасой шаҳрида – 4 137,3 минг сўмға тўғри келди. Паст кўрсаткич Олтиариқ туманида – 2 207,1 минг, Фурқат туманида – 2 007,9 минг ҳамда Учкўприк туманида – 1 611,6 минг сўмини ташкил этди.

ТАЪЛИМ СОҲАСИ ҳодимлари ўртача ойлик маоши 3 215,5 минг сўм миқдорида қайд этилган. Таълим муассасалари ҳодимлари Фарғона шаҳрида – 4 282,5 минг, Қўқон шаҳрида – 4 489,5 минг, Учкўприк туманида – 2 809,3 минг, Бағдод туманида – 2 718,4 минг сўм ойлик иш ҳақи олган ҳолда, Риштон туманида – 2 283,8 минг, Олтиариқ туманида – 2 198,9 минг сўм миқдорида шаклланди.

Аҳрорбек СОЛИЕВ, Фарғона вилоти статистика бошқармаси демография ва меҳнат статистикаси бўлими бошлиғи.

МАМЛАКАТ ИЖТИМОЙ-СИЁСИЙ ҲАЁТИГА ОИД МУҲИМ ҲУҶЖАТ

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Маҳаллий аҳамиятта молик бўлган курорт табиий худудлар, рекреация зоналари, ботаника ва дендрология боғлари, табиат боғлари ҳам фақатгина Кенгашлар розилиғи билан ташкил этилади ёки тугатилади.

Фарғонада белгиланганидек, шаҳарсозлик ва транспорт соҳасидаги мақсадлар шундан иборатки, бундан буён шаҳар йўловчилар транспортда йўловчи ва багаж ташиш тарифлари маҳаллий Кенгашлар томонидан белгиланади.

Шунингдек, шаҳар йўловчи транспортда йўналишларни ташкил этиш, янги йўналишлар очиб, бекатлар, тўхтаб туриш ва диспетчерлик манзилларини жойлаштириш ерлари маҳаллий Кенгаш билан келишилиши лозимлиғи белгиланди.

Транспорт ва муҳандислик-техника инфратузилмаси объектларига, табиий объектларға ном бериш ҳамда

уларнинг номларини ўзгартириш бўйича тақлифлар бевосита маҳаллий Кенгашлар томонидан киритилади.

Эътиборлики, аҳоли пунктларининг худудий зоналари тоифаларига маҳаллий шароитлардан келиб чиқиб ўзгартириш киритиш, ичимлик сув таъминоти ва оқова сувларини чиқариб юбориш бўйича хизматлар учун тарифларни тасдиқлаш кабилар ҳам Кенгашлар томонидан амалға оширилиши узил-кесил ҳал этилди.

Таъкидлаш жоиз, бу каби ваколатларнинг эгаси этиб маҳаллий Кенгашларнинг белгиланиши жамият ҳаёти учун муҳим бўлган масалаларни аҳоли фикрини инобатға олган ҳолда халқ вакилларини томонидан ҳал қилиш имконини беради.

Шерзодбек КАРИМОВ, халқ депутатлари Фарғона вилоти Кенгаш котибияти мудири, халқ депутатлари вилот Кенгаши депутаты.

ҚАЙТМАС ЖАМОАНИНГ НАВБАТДАГИ ЛОЙИҲАСИ ҲАМ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЯҚУНЛАНДИ

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Айтиш жоизки, "Фарғона ҳақиқати" – "Фарғанская правда" газеталари тахририяти, анироги, таникли журналист Мухаммаджон Обидовнинг ташаббуси билан илгари сурилган гоё Фарғонада бошланиб, Тошкентда муваффақиятли яқунланди.

Бўлса-да, у шунчалар зўр тарғиб қилиндики, беихтиёр республика миқёсидаги тadbирға айланиб кетди. Бу, албатта, М.Обидовнинг ташкилотчилиғи билан боғлиқ.

Қолганда ҳам жамоа ташаббус кўрсатишдан тийилмади, аксинча, кўпроқ изланди. Тўғри, кийинчиликлар ҳар қандай одамни, жамоани ҳам инкисилантиради, йўлдан қайтаради. Аммо Обидов жамоаси қайтмади, турдош газета пайдо бўлганда ҳам сир бой бермади...

Тўғри, бугунги тезкор замонда тadbирлар, тadbирбошликлардан кўни йўқ. Аммо ушбу тadbир бир жиҳати билан кўнчилиқ этибборини тордга дейиш мумкин: гарчи ушбу танловға вилотда "старт" берилган

